

SKEPSIS^{RY}

Kohta 30 vuotta kysymyksiä

OLEN TAVANNUT moottorisahajonglööri Juha Kurvisen kerran, kun seisoiimme samalla lavalla Viihdeohjelmien SM-kisojen palkintojenjakotilaisuudessa vuonna 2006 Kouvolassa. (Kurvinen tuli toiseksi, minä stand up -komiikalla kolmanneksi – vatsastapuhuja Ari Lauanne voitti.) Seuraavaksi kuulin miehestä vuonna 2013, kun hänen Facebook-statusensa herätti keskustelua keikkapaikkojen takahuoneissa ja paljon laajemminkin.

Kurvinen kertoi statusessaan tapahtumista pari vuotta aikaisemmin. Hän oli mennyt Turun pääterveysasemalle valittamaan migreeniä. Mieslääkäri kysyi: ”Mitä teet työkseksi?” Kurvinen vastasi olevansa moottorisahajonglööri. Lääkäri otti epäilevän ilmeen ja teki kynällä merkintöjä papereihinsa. ”Missäpäin olet viime aikoina ollut keikoilla?” Kurvinen kertoi tulleensa juuri kymmenen vuotta sitten kuolleen presidentti Kim Il-sungin syntymäpäiviltä Pohjois-Korean pääkaupungista Pjongjangista.

Kurvinen ohjattiin terveysaseman aulaan. Pian paikalle tuli kaksi poliisia, jotka pakottivat hänet ambulanssiin. Taiteilija vietiin Kupittaa sairaalan akuutille suljetulle osastolle A1, jossa hänet heitettiin eristysselliin. M1-tarkkailulähetteessä luki: ”Potilas luulee olevansa moottorisahajonglööri. Lisäksi hän luulee olleensa presidenttiä tapaamassa Pohjois-Koreassa. Todennäköinen psykoosi. Psykoosilääkitys aloitettava välittömästi.”

Helmikuun alussa tänä vuonna Kurvinen tarkensi tarinaansa kirjoituksessaan Blogbookissa. Hän kertoi, että migreenilääkettä hakiessaan lääkärillä oli tietokoneellaan jo valmiiksi paikkaansapitämättömiä tietoja hänestä. Ne perustuivat vuoteen 2008, jolloin Kurvinen oli käynyt päivystyksessä tutkituttamassa päähän saamiaan pahoinpitelyvammoja. Hän oli ollut sekavassa tilassa, eikä hänen ammattiaan ja taustojaan uskottu silloin. Hänen päätettiin elävän harhoissa.

Kurvinen kertoo erään mielenterveyspuolella työskentelevän hoitajan tunnistavan ongelman: ”Jos kerran joku tieto on tallennettu järjestelmään, se on siellä ikuisesti ja se liikkuu eri viranomaistahojen välillä: poliisi, lääkäri, osasto jne.” Jos kaksisuuntaisen mielialahäiriödiagnosin saa kerran, se johtaa Kurvisen mukaan lähes aina lääkärikäyntien yhteydessä selkkauksiin ja väärinkäsityksiin. ”Kupittaaan kamaa on aina Kupittaaan kamaa.”

A1-psykoosiosaston tupakkakopissa Kurvinen alkoi nopeasti tutustua muihin potilaisiin. Mielenkiintoisin heistä oli mies, jolla oli päässään FBI-lippis. Mies kertoi, että oli linnoittautunut kuukausiksi kotiinsa selvittämään humanoidien salaliittoa. Hänen päähänsä oli asetettu siru, joka ohjaili häntä. Mies sanoi, että Norjan joukkosurmaaja Breivikillä on samanlainen siru, ja nyt salaliitto yrittää hänen kauttaan samanlaista iskua Suomessa.

Osaston hoitajat käyttivät Kurvisen mukaan potilaita kohtaan jatkuvaa henkistä väkivaltaa. He huusivat, räyhäsivät ja ilkkuivat. Pienestäkin eriävistä mielipiteestä he heittivät potilaan eristysselliin. ”Perseeseen iskettiin samalla rauhoittava piikki.”

Kurvinen sai diagnoosin ”maaninen psykoosi”. Hänet tungettiin vastoin tahtoaan täyteen lääkkeitä: Litiumia, Seroguel Prolongia, Serenasea ja Tenoxia. Hän oli osastolla tarkkailuläheteellä, eli mahdollisesta vapautuksesta tai pakkohoidosta piti päättää neljän vuorokauden tarkkailun jälkeen. Häntä ei kuitenkaan tarkkailtu mitenkään. Määräajan kuluttua umpeen hänen eteensä tuotiin lappu, jossa luki: ”Teidät on määrätty pakkohoitoon.”

Osastolla oli sauna, mutta sitä ei koskaan lämmitetty, koska kiuas oli kuulemma rikki. Kurvinen on lukenut kahlekuninkuuskirjoja ja opiskellut tiirikointia, joten hiuspinnillä hän onnistui avaamaan saunan ajastimen lukon ja laittamaan saunan päälle. Hän kävi löylyssä ja huomasi, että saunassa ei ole mitään vikaa. Saunomisen jälkeen hoitaja tuli raivoissaan hänen luokseen. ”Miten olet saanut saunan päälle?” Kurvinen vastasi rehellisesti: ”Kahlekuningas Harry Houdinin oppien mukaan.” Myöhemmin hän luki potilaskertomuksestaan: ”Psykoosi pahenee. Luulee saavansa ohjeita kuolleelta kahlekuninkaalta.”

Lopulta Kurvinen onnistui järjestämään itselleen siirron Jorvin sairaalaan Espooseen, jossa hänestä ei löydetty minkäänlaista merkkiä psyykkisestä häiriöstä. Hän oli vapaa mies.

Moni on nauranut Kurviselle ja hänen ”Yksi lensi yli käenpesän Turussa” -tarinoilleen. Hänet on leimattu hulluksi, harhaiseksi ja psykoottiseksi. Myös Skepsis ry:n Facebook-ryhmän kommentteissa tultiin Kurvisen mukaan johtopäätökseen, että hän on huijari.

Totta on, että Kurvisen tarinassa on epäloogisuuksia. Totta on myös se, että hän on moottorisahajonglööri. Totta on, että hän on käynyt keikalla Pohjois-Koreassa (mukana ollut toimittaja Susan Heikkinen kirjoitti reisusta jutun Suomen Kuvalehteen 20/2004). Totta on, että Turun Kupittaa sairaalan kaikilla suljetuilla osastoilla on tapahtunut vakavia väärinkäytöksiä vuosien 2009-2015 aikana (asian paljasti Turun Sanomat kuluven vuoden helmikuussa). Turun Sanomien paljastusten taustalla on Kurvisen mukaan hänen blogipostauksensa – tietyt hyvät hoitajat olivat lukeneet sen ja päättäneet avata vihdoin suunsa.

Meille skeptikoille Kurvisen kokemukset ovat hyvä muistutus siitä, että hulluinkin kertomus saattaa joskus olla totta. Kertomuksia kannattaa kuunnella aina mielen avoimena.

RISTO K. JÄRVINEN